

Халқ сўзи

Ўзбекистон —
Келажаги
буюк
давлат

2025 йил — АТРОФ-МУҲИТНИ АСРАШ ВА «ЯШИЛ» ИҚТИСОДИЁТ ЙИЛИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган • WWW.XS.UZ • E-mail: Info@xs.uz • 2025 йил 23 апрель, № 82 (8977)

Чоршанба Сайтига Ушш QR-кодни телефонингиз орқали сканер қилинг.

КИМЁ САНОАТИНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ БЎЙИЧА ЯНГИ ДАСТУР ИШЛАБ ЧИҚИЛАДИ

Президент Шавкат Мирзиёев кимё саноатидаги лойиҳалар ижроси ва тармоқни диверсификация қилиш бўйича режалар тақдимоти билан танишди.

Ислохотлар натижасида тармоқда бозор тамойиллари жорий этилиб, инвестицияларга кенг йўл очилди. Ишлаб чиқариш занжирини кенгайтириш учун Навоий, Фарғона, Қўнғиротда 3 та кимёвий кластер, Чирчиқ ва Жиззахда 2 та технопарк ташкил этилди. Қўқон суперфосфат заводи тўлиқ модернизация қилинди.

Сўнгги беш йилда 23 та янги корхона очилиб, 4 мингдан ортиқ иш ўрни яратилди. Тармоққа халқаро брендлар кириб келди, кам тоннали маҳсулотлар тайёрлаш йўлга қўйилди. Буларнинг самарасида кимё саноатида ишлаб чиқариш 1,5 баробар ўсди.

Тақдимотда мутасаддилар бу йилги ишлар ва режалар тўғрисида ҳисобот берди.

Қайд этилганидек, жорий йил биринчи чорақда тармоқда 181 миллион долларлик инвестиция ўзлаштирилган, 39 миллион долларлик 3 та лойиҳа ишга туширилган.

Энди иккинчи чорақда 170 миллион долларлик хорижий инвестицияларни ўзлаштириш ҳисобидан «яшил» водород ва циан тузлари корхоналарини ишга тушириш режалаштирилган.

Рақамлаштириш жараёни давом эттирилиб, тармоқнинг ҳамкор соҳалар билан интеграцияси кенгайтирилади.

Кимё заводларининг ягона газначилик тизимида қўшимча модуллар очилди. «Ягона рақамли платформа» яқини етказилиб, корхоналарнинг 15 та иқтисодий кўрсаткичлари акс эттирилади.

Яна бир муҳим вазифа — энергия самарадорлик. Энергияни тежаш ҳамда ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш даражасини ошириш орқали таннархни камайтириш зарурлиги таъкидланди.

Соҳада ҳали ишга солинмаган имкониятлар кўплиги кўрсатиб ўтилди. Жадвал ривожланаётган ички бозорда маҳсулотларга талаб ортаётган. Жаҳон бозоридаги нобарқарор шароит ҳам янги вазифалар қўймоқда.

Шу боис тармоқни таркибий жиҳатдан ўзгартириш, маҳаллийлаштириш ва қўшилган қийматни ошириш чора-тадбирлари муҳокама қилинди.

Мутасаддиларга ҳозирги замон талаблари ва келгуси иқтисодий прогнозлар асосида кимё саноатини ривожлантириш бўйича янги дастур ишлаб чиқиш вазифаси қўйилди. Бунда янги йўналишларни ўзлаштириш орқали тармоқни диверсификация қилиш, юқори қўшилган қийматли маҳсулотлар ишлаб чиқаришга алоҳида аҳамият қаратиш зарурлиги кўрсатиб ўтилди.

ЭЛЕКТРОТЕХНИКА ТАРМОҒИНИ ТАРАҚҚИЙ ТОПТИРИШНИНГ ДОЛЗАРБ ЙЎНАЛИШЛАРИ БЕЛГИЛАБ БЕРИЛДИ

Президент Шавкат Мирзиёев 22 апрель куни электротехника соҳасида жорий йил биринчи чорақда қилинган ишлар ва навбатдаги вазифаларга оид тақдимот билан танишди.

Бу тармоқ мамлакатимиз саноатининг драйверларидан бири. Сўнгги етти йилда экспорт ҳажми 7 баробарга ўсган ва географияси 63 та давлатга етган. Ҳозирги кунда тармоқда 500 га яқин корхона бўлиб, уларда 27 мингдан зиёд юртдошимиз ишламоқда.

Ушбу салоҳиятни ошириш мақсадида шу йил 22 январда Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Электротехника саноатини ривожлантиришни янги босқичга олиб чиқишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори қабул қилинди. Унга мувофиқ, юқори қўшилган қийматли маҳсулотлар ишлаб чиқаришни рағбатлантириш, инвестициялар ва хорижий брендларни жалб этиш, таъриба-конструкторлик ишларини ривожлантириш чоралари кўрилмоқда.

Жорий йил биринчи чорақда тармоқда ишлаб чиқариш ҳажми 7 триллион сўмдан ошган. Қарийб 310 миллион долларлик маҳсулот экспорт қилиниб, бу кўрсаткич 1,3 баробар ўсган.

Шу даврда 55 миллион доллар инвестиция ўзлаштирилган. Шундан 48 миллион доллари тўғридан-тўғри хорижий инвестиция ва кредитлардир.

Хорижий брендлар остида хариддоригр маҳсулотлар ишлаб чиқариш бўйича умумий қиймати 900 миллион долларга тенг лойиҳалар шакллантирилди. Айни пайтда техник

жараёнларни келишиш, зарур технологияларни йўлга қўйиш бўйича ишлар олиб борилмоқда.

Тақдимотда иккинчи чорақка ва йил якунигача мўлжалланган асосий режалар ҳам айтиб ўтилди.

Жорий йилда ишлаб чиқариш ҳажмини 43 триллион сўмга етказиш, қарийб 5 триллион сўмлик маҳсулотларни маҳаллийлаштириш кўзда тутилган. Умумий қиймати 656 миллион долларлик 71 та лойиҳани амалга ошириб, 4 минг 600 та иш ўрни очил мўлжалланган. Экспорт миқдори 1 миллиард 700 миллион долларга, географияси 68 та мамлакатга етиши кутилмоқда.

Давлатимиз раҳбари дунёдаги иқтисодий тебранишлар шароитида электротехника саноатида ҳам ривожланиш траекториясини тўғри танлаб, бозор талабларига тез мослашиш муҳимлигини таъкидлади.

Маҳаллийлаштиришни чуқурлаштириб, юқори қўшилган қийматли маҳсулотлар олиш, замонавий технологияларга муносиб малакали кадрлар тайёрлаш зарурлиги қайд этилди.

Мутасаддиларга тармоқдаги ҳар бир корхона билан ишлаб, саноат ва логистика занжирларида юзага келадиган масалаларни ҳал этиш, экспорт географиясини диверсификация қилиб, янги бозорлар топиш бўйича топшириқлар берилди.

ТУРКМАН ХАЛҚИНИНГ МИЛЛИЙ ЕТАКЧИСИ ЎЗБЕКИСТОНГА ТАШРИФ БУЮРАДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг тақлифига биноан Туркман халқининг миллий етакчиси, Туркменистон Халқ Маслаҳати Раиси Гурбангули Бердимухамедов 23-24 апрель кунлари ташриф билан Самарқанд шаҳрида бўлади.

Бўлажак музокаралар кун тартибидан Ўзбекистон — Туркменистон стратегик шериклик муносабатларини янада мустаҳкамлаш, кўп қиррали ҳамкорликни, энг аввало, сиёсий, парламентлараро, савдо-иқтисодий, транспорт-коммуникация ва маданий-гуманитар соҳаларда кенгайтириш масалалари ўрин олган.

Минтақавий ва халқаро аҳамиятга молик долзарб масалалар юзасидан ҳам фикр алмашилади.

Ў.А.

АНДИЖОНЛИКЛАР КЎЗ ЎНГИДАГИ ЎЗГАРИШЛАР

Бугун Андижон янада чирой очмоқда. Бинобарин, Президентимизнинг вилоятга ҳар бир ташрифидан кейин худудда жиддий ўзгаришлар юз беради, кўрмага-кўрк қўшилади, аҳолининг кайфияти кўтарилади.

Муносабат

Давлат раҳбари бу вилоятда, энг аввало, уй-жой, кейин бандлик масаласи билан аҳолини кўп таъкидлади. Чунки вилоятда яқин-яқингача ҳам бир ҳовлида уч, тўрт, ҳатто бештагача оила яшаган ҳолатлар талайгина эди. Бугун уларнинг кўп қисми Президентимиз олиб бораётган халқлик сийosat туфайли ўз оиласи билан алоҳида уйларда истикомат қиляпти, ҳаётини рози бўлиб яшаяпти. Бунинг катта бахт эканини йиллар давомида бир кичик ватан — бошпана умидида машаққат чекканлар чуқур ҳис этади. Хусусан, ноғиронлиги бўлган, кам таъминланган, кўп болали оилалар, боқувчисини йўқотганларга имтиёзли уй-жой бериш асл инсонийликнинг амалдаги ифодаси бўлмоқда.

Қачонки, инсоннинг ҳаётдаги оғир ташвишлари ариса, ёруғ кунларга ишонч билан яшайди. Бундайлар нафақат ўз уйини, балки маҳалласини ҳам обод қиладди, жамиятда муносиб ўрин топиб, фарзандининг келажагига мустаҳкам замин яратадди, юрт тараққиётига ҳисса қўшади. Айниқса, бу ўзгаришлар одамлар кўз ўнгида юз берса, билинги, жамиятдаги ҳар бир фуқаронинг яшашга, ҳаётга бўлган интилиши кучаяди.

Бугун андижонликлар катта-катта лойиҳалар ва улкан бунёдкорлик ишларига, янгиликларга биринчилардан бўлиб қўл ура бошлади. Энг муҳими, аҳилликда яшашнинг юксак намунасини бутун мамлакатга намён эта оляпти. Утган йили вилоятда 4 мингдан зиёд янги тадбиркорлар иш бошлади, 450 минг аҳоли ишли бўлди. Минглаб оилаларга баракан кирди. Вилоятда 1,5 млн. квадрат метр тураржой ва 850 минг квадрат метр хотуражойлар қад кўтарди. Бунинг ҳисобига, ўтган йили савдо ва хизматлар ҳажми 13 фоизга, саноат 7,5 фоизга ошди.

Ҳаёт бир жойда тўхтаб турмайди. Андижонда иқтисодий салоҳият, янги лойиҳалар ва ташаббуслар кўп. 2025 йилда Андижон вилоятида камида 6 фоиз иқтисодий ўсишни таъминдаги ифодаси бўлмоқда. Қачонки, инсоннинг ҳаётдаги оғир ташвишлари ариса, ёруғ кунларга ишонч билан яшайди. Бундайлар нафақат ўз уйини, балки маҳалласини ҳам обод қиладди, жамиятда муносиб ўрин топиб, фарзандининг келажагига мустаҳкам замин яратадди, юрт тараққиётига ҳисса қўшади. Айниқса, бу ўзгаришлар одамлар кўз ўнгида юз берса, билинги, жамиятдаги ҳар бир фуқаронинг яшашга, ҳаётга бўлган интилиши кучаяди.

Бугун андижонликлар катта-катта лойиҳалар ва улкан бунёдкорлик ишларига, янгиликларга биринчилардан бўлиб қўл ура бошлади. Энг муҳими, аҳилликда яшашнинг юксак намунасини бутун мамлакатга намён эта оляпти. Утган йили вилоятда 4 мингдан зиёд янги тадбиркорлар иш бошлади, 450 минг аҳоли ишли бўлди. Минглаб оилаларга баракан кирди. Вилоятда 1,5 млн. квадрат метр тураржой ва 850 минг квадрат метр хотуражойлар қад кўтарди. Бунинг ҳисобига, ўтган йили савдо ва хизматлар ҳажми 13 фоизга, саноат 7,5 фоизга ошди.

Ў.А.

ХАЛҚ ДИПЛОМАТИЯСИ — САЙЁРАДА ТИНЧЛИК САРИ ЙЎЛ

Олий Мажлис Сенатида 24 апрель — Тинчлик учун халқаро кўп томонлама муносабатлар ва дипломатия кунига бағишлаб «Халқ дипломатияси — сайёрада тинчлик сари йўл» мавзuida семинар ўтказилди.

Семинар

Мазкур сана жамиятни бирлаштириш, низоларни ҳал қилишда дипломатик мулоқотнинг афзаллигини эътироф этиш ҳамда қон тўкилиши, беғуноҳ инсонлар қурбон бўлиши, вайронагарчилик ва бузғунчиликни келтириб чиқарувчи жараёнлар — музокаралардан бош тортиш ва баҳсли масалаларни куч билан ҳал қилишга уринишларнинг салбий томонларини кўрсатиш мақсадида ҳар йили нишонлаб келинади.

Маълумки, бугунги кунда давлатлар олдидан пайдо бўлаётган турли масалаларни янги ёндашув — кўп томонлама муносабатлар йўли билан бартараф этиш яхши анъанага айланди. Иқлим ўзгариши, терроризм, қашшоқлик, саводсизликка барҳам бериш ва хавфсизликни таъминлаш каби масалалар халқаро муносабатлар иштирокчилари томонидан бирдамлик, ҳамфикрлик ва ўзаро ҳамжиҳатлик асосида ҳал қилиб келинаётгани фикримизни яққол тасдиқлайди.

Муҳокама

ҚОНУННИ БИЛИШ — ВИЖДОН МЕЗОНИ

Олий Мажлис Сенати ҳузурида ташкил этилган ишчи гуруҳ томонидан Аҳоли ва давлат хизматчиларининг ҳуқуқий онги ҳамда маданиятини юксалтириш, жамиятда коррупцияга нисбатан муросасизлик муҳитини шакллантириш бўйича 2025 йилга мўлжалланган чора-тадбирлар ижроси муҳокама қилинди.

Қайд этиш керак, давлатимиз раҳбарининг Олий Мажлис юқори палатасининг биринчи мажлисидаги нутқида белгиланган устувор вазифаларни амалга ошириш бўйича қабул қилинган Сенатнинг Харажатлар дастурига кўра, Сенат Кенгашининг тегишли қарори билан Аҳоли ва давлат хизматчиларининг ҳуқуқий онги ҳамда маданиятини юксалтириш, жамиятда коррупцияга нисбатан муросасизлик муҳитини шакллантириш бўйича 2025 йилга мўлжалланган чора-тадбирлар режасига кўра бугунги кунга қадар қатор ишлар амалга

оширилган. Таъкидланганидек, Аҳоли ва давлат хизматчиларининг ҳуқуқий онги ҳамда маданиятини юксалтириш, жамиятда коррупцияга нисбатан муросасизлик муҳитини шакллантириш бўйича 2025 йилга мўлжалланган чора-тадбирлар режасига кўра бугунги кунга қадар қатор ишлар амалга

оширилган. Таъкидланганидек, Аҳоли ва давлат хизматчиларининг ҳуқуқий онги ҳамда маданиятини юксалтириш, жамиятда коррупцияга нисбатан муросасизлик муҳитини шакллантириш бўйича 2025 йилга мўлжалланган чора-тадбирлар режасига кўра бугунги кунга қадар қатор ишлар амалга

оширилган. Таъкидланганидек, Аҳоли ва давлат хизматчиларининг ҳуқуқий онги ҳамда маданиятини юксалтириш, жамиятда коррупцияга нисбатан муросасизлик муҳитини шакллантириш бўйича 2025 йилга мўлжалланган чора-тадбирлар режасига кўра бугунги кунга қадар қатор ишлар амалга

О.А.

ОДАМЛАРНИ ҲАЁТДАН РОЗИ ҚИЛИШ — ОЛИБ БОРИЛАЁТГАН ИСЛОХОТЛАРНИНГ БОШ МАҚСАДИ

Олий Мажлис Қонунчилик палатасида

Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Мажлис аввалида Қонунчилик палатаси Спикери Н. Исмоилов Президентимизнинг Андижон вилоятига ташрифи ва мамлакатимиз ҳаётдаги бошқа муҳим воқеалиқлар ҳақида тўхталиб ўтди.

Давлатимиз раҳбари Андижон вилоятига ташрифи давомида барпо этилган «Янги Ўзбекистон» боғидаги халқ сайлида қатнашиб нутқ сўзлагани, ушбу нутқ водий аҳлининг кайфиятини кўтариб, эртанги кунга ишончини янада мустаҳкамлагани, андижонликларни янги марралар сари ундагани қайд этилди.

Спикер 18 апрель куни Президент раислигида дунёда юз бераётган иқтисодий тебранишларнинг соҳа ва тармоқларга таъсирини камайтириш чора-

тадбирлари муҳокамаси бўйича ўтказилган видеоселектор йиғилиши аҳамиятига ҳам тўхталиб ўтди. Қонунчилик палатаси мазкур йиғилишда кўрсатиб ўтилган масалаларнинг амалдаги ижросини таъминлашда ҳаракат қилиши кераклигини таъкидлади.

Шунингдек, футбол бўйича 17 ёшгача бўлган Ўзбекистон терма жамоаси Осиё кубогини қўлга киритиб, чемпион бўлганига эътибор қаратди ва ушбу тарихий ғалаба барчамизга фахр-ифтихор бағишлаганини, Президентимиз терма жамоа аъзоларига табриқ йўллаганини алоҳида қайд этди. Ушбу ғалаба юртимизда спортга, жумладан, футбол ривожига берилётган юксак эътиборнинг яна бир амалий натижаси экани эътироф қилинди.

Ў.А.

ОНА ҚАЛБИ ОЁҚҚА ТУРСА...

Дунё шу кунга қадар бошдан кечирган урушларнинг қай бирини олмайлик, ундаги бемисл ваҳшийликлар, вайронкорликлардан энг аввало, аёллар ва болалар жабр кўргани айни ҳақиқатдир.

Бедор ўйлар

БМТ Хавфсизлик Кенгашининг 2000 йил 31 октябрда қабул қилинган «Аёллар, тинчлик ва хавфсизлик» тўғрисидаги резолюциясида илк бор хотин-қизлар ва болалар қуролли можаролардан энг кўп жабр кўрадиган қатлам экани, шунингдек, улар аниқ мақсадга йўналтирилган таълим ва зўравонликларга тобора кўпроқ дучор бўлаётгани ифода этилгани бежиз эмас. Кейинчалик айни йўналишда яна бир қатор қўшимча резолюциялар ҳам қабул қилинган. Ушбу ҳужжатларда БМТ, унга аъзо давлатлар ва ҳамкорларининг можаро-

ди жанг майдонларида ҳалок бўлган, 158 минг нафардан кўпроги бедарак кетган. Албатта, уларнинг ҳар бири бир онанинг ўғли, бир аёлнинг севган ёри, бир қизнинг меҳрибон отаси, бир оиланинг суянган тоғи эди. Шундай катта йўқотишларда ҳам бизнинг момоларимиз, оналаримиз «Ҳамма нарса — фронт учун, ҳамма нарса — ғалаба учун!» деб яшаган, ҳаловатдан воз кечган, тиним билмай меҳнат қилган, матонат кўрсатган.

Армия учун пахтали комбинезонлар, этик ва кўнжли ботинкалар тикилаётган, вагонларда тўптўп газлама, тонналаб ғалла, полиз маҳсулотлари, қуруқ ва хўл мевалар жўнатилаётган кадрларни биз кинохроникаларда кўп кўрганмиз. Ўзбекистон уруш йилларида фронт ортидаги мустаҳкам таъминот базасига айлангани ҳам тарихдан маълум. Юртимиздан жанг майдонларига кат-

та миқдорда қурул-яроғ, озиқ-овқат, дори-дармон, кийим-кечак, палатка, парашют ва бошқа зарур маҳсулотлар юборилган. Буларнинг барчасини тикиб, тайёрлаб, экиб, йиғиб-тегиб олган, бироқ ўзи емай-киймай кексалар ва болаларни ёнига олиб куну тун асосий меҳнатни қилган хотин-қизлар бўлган.

Эрақлар фронтга сафарбар этилгани боис тракторчи, механик, тоқар, слесарь каби касбларни ўрганиб, далага чиқиб — қишлоқ ҳўжалиги ишларини қўлга олганлар ҳам аёллар эди. Уруш оқибатида етим қолган 250 мингдан зиёд болаларни бағрига босган ҳам ўзбек оилалари, бизнинг оналаримиз бўлган. 14 нафар болани ўз тарбиясига олган Шоаҳмад ота Шоаҳмудов оилаши шарафига яратилган «Сен етим эмассан» фильмидаги манзараларни ҳали-ҳануз кўзимизда ёш билан кўраемиз. Баҳри аянинг матонатига тасаннолар айтаемиз. Давлатимиз раҳбари ташаббуси билан Ғалаба боғи марказига Зулфия Зокирова ва унинг фронтдан қайтмаган беш ўғли, садоқатли келинлари хотирасига атаб мухташам ҳайкал ўрнатилгани, унга «Матонат мадҳияси» дея ном берилгани ҳам бежиз эмас. Бу уруш йилларида ўзбек аёллари кўрсатган жасорат ва қаҳрамонликларига юксак эҳтиром эди. Биз ана шундай сабр ва матонатли, Ватан тинчилиги учун жонини аямаган оналарнинг фарзандларимиз. Албатта, бундан фахр ва ифтихоримиз чексиз. Лекин фақат аждодларимиз билан фахрлик, бу тинч ҳаётини қанчалик йўқотишлар, қанчадан-қанча оғир ва ситамли меҳнат эвазига келганини англамасак, қадрига етмасак, у мангу муқаррар деб ўйлаб, бепарволик қилсак, албатта, катта хато бўлади.

Ў.А.

ХАЛҚ ДИПЛОМАТИЯСИ — САЙЁРАДА ТИНЧЛИК САРИ ЙЎЛ

ҚОНУННИ БИЛИШ — ВИЖДОН МЕЗОНИ

Хусусан, давлат органлари ва ташкилотларининг очкиклиги таъминлашга масъул бўлган ходимларини "E-learning" электрон таълим платформасида онлайн ўқитиш ишлари йўлга қўйилган. Коррупцияга қарши курашиш агентлиги томонидан "Очиқ маълумотларга кириш" ҳамда "Очкилик бўйича давлат сиёсати" мавзуларида 2 та курс яратилиб, унда 119 та ташкилотдан минг нафар ходим тизимда рўйхатдан ўтказилган ва улардан 670 таси курсни тамомлаб сертификатларга эга бўлган.

Шунингдек, маҳаллий Кенгашларнинг Коррупцияга қарши курашиш ва хавфсизлик масалалари бўйича доимий комиссиялари аъзолари, котибият мудирилари ҳамда ишчи гуруҳ аъзолари билан "Коррупцияга қарши курашиш агентлигининг 2024 йилдаги давлат органлари ва ташкилотлари фаолияти шаффофлигини баҳолаш бўйича "Очкилик индекси" маълумотлари таҳлили" мавзусида семинар ташкил этилди.

Унда таъкидланганича, Коррупцияга қарши курашиш агентлиги, Савдо-саноат палатаси, "Ижтимоий фикр" республика жамоатчилик фикрини ўрганиш маркази, "Юксалиш" умуммиллий ҳаракати ва "Тараққиёт стратегияси" маркази ҳамкорлигида сўровнома ўтказилиб, унда 485 маротаба чөлленж ўтказилиб, ушбу тадбирда 57 минг 140 та ходим, профессор-ўқитувчи ҳамда талаба-ёшлар иштироки таъминланган.

Коррупцияга қарши курашиш борасида илғор хорижий тажрибалар ўрганилиб, Финляндия Адлия вазирлигининг "Маҳаллий ҳокимиятларда коррупцияга қарши кураш — самарали бошқарув сари қадамдир" номли услубий қўлланмаси ўзбек тилида нашр этилган ва комплаенс хизматлари фаолиятига таъбиқ қилиш билан боғлиқ ишлар амалга оширилган.

Қўлланмада "коррупция" тушунчаси, шакллари ва уни аниқлаш масалалари, Финляндиянинг коррупцияга қарши курашиш ва унинг олдини олишга оид норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари, маҳаллий ҳокимият тизимида хавф-хатар зоналари, самарали ички ва ташқи назорат ҳамда коррупцияга қарши курашиш борасидаги илғор тажрибалари ёритилган. Давлат органлари ва ташкилотлари ходимлари ҳамда кенг аҳоли қатламлари қўлланмадан фойдаланиши учун "Yurkitob.uz" платформасига жойлаштирилган.

Шунингдек, олий таълим муассасаларининг расмий веб-сайтида "Коррупцияга қарши курашиш" рунклар очилиб, унда турли мавзулардаги 738 та тарғибот материаллари ва маълумот ўрин олган.

Олий таълим муассасаларининг ижтимоий тармоқлардаги саҳифаларида "#Стоп коррупция" хештеги остида 485 маротаба чөлленж ўтказилиб, ушбу тадбирда 57 минг 140 та ходим, профессор-ўқитувчи ҳамда талаба-ёшлар иштироки таъминланган.

Мухокама иштирокчилари бугунги кунда коррупцияга қарши курашиш долзарб масала эканлиги боис аҳоли ва давлат хизматчиларининг ҳуқуқий онги ҳамда маданиятини юксалтириш, жамиятда коррупцияга нисбатан муросасизлик муҳитини шакллантириш масалалари қонунчиликка ўз аксини топиши ҳамда тезроқ амалиётга таъбиқ этилиши юзасидан норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар такомиллаштирилганлигини айтишди.

Йиғилиш якунида ишчи гуруҳ аъзолари томонидан билдирилган таклиф ва мулоҳазалар инобатга олиниб, чора-тадбирлар режасининг ижросини ўз вақтида ва тўлиқ таъминлашга қаратилган ишларни янада фолаштиришига келишиб олинди.

«Халқ сўзи».

Бунда сиёсий, мафкуравий ҳамда иқтисодий қарама-қаршиликдан тортиб диний ёки этник хусусиятларга эга бўлган турли даража ва мазмундаги моҳирларни тинч йўл билан ҳал этиш, тинчлик йўлидаги ҳар қандай ташаббусларни оммалаштириш мақсадидан келиб чиқилади.

Тадбирда парламент юқори палатаси аъзолари, Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университети ҳамда Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети профессор-ўқитувчи ва талабалари, шунингдек, оммавий ахборот воситалари ходимлари иштирок этди.

Семинарда низоларни ҳал қилишда мулоқот асосий восита эканлиги таъкидланди. Иштирокчилар музокаралардан бош тортиш, зўравонлик, инсонлар ўлими ва вайроғарчиликларга олиб келадиган масалаларни куч билан ҳал қилишга уришнинг салбий оқибатларига эътибор қаратди.

Ўз навбатида, талабалар ҳам ҳамкорликни янада ривожлантириш ва ёшлар дипломатиясини мустақамлашга қаратилган бир қатор муҳим ташаббус ҳамда таклифлар билдирди.

«Халқ сўзи».

ХАЛҚЧИЛ ТАШАББУСЛАР ҚОНУНЛАРНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШГА ЙЎЛ ОЧАДИ

Куни кеча давлатимиз раҳбарининг "Коррупцияга қарши курашиш тизимини янада такомиллаштириш бўйича белгиланган устувор вазифалар ижросини самарали ташкил этишга доир чора-тадбирлар тўғрисида"ги Фармони қабул қилинди.

Муносабат

харитаси"ни тасдиқлайди ва устидан назоратни таъминлайди.

Ушбу муҳим ҳужжат жорий йилнинг 5 март куни - Коррупцияга қарши курашиш бўйича миллий кенгашининг кенгайтирилган йиғилишида белгиланган устувор вазифалар ижросини таъминлаш, шунингдек, коррупцияга қарши курашиш бўйича янги тизимни жорий этиб, ушбу масалага жамоатчилик, парламент

Фармоннинг биз, парламент аъзолари учун муҳим жиҳатларидан бири — унда Олий Мажлис палаталари зиммасига алоҳида вазифа юкланганидир. Яъни коррупцияга қарши курашиш фақат ички ҳокимиятнинг эмас, балки қонун чиқарувчи органларнинг ҳам доимий эътиборида бўлиши кераклиги белгиланмоқда. Унга қўра, депутат ва сенаторлар томонидан ҳар йили бюджетдан энг кўп маблағ оладиган учта вазирлик ва идорада коррупциявий омиллар аниқланиб, уларни бартараф этиш бўйича таклифлар киритилади.

ва фуқаролик жамияти институтларини кенг сафарбар этиш мақсадида ишлаб чиқилганини таъкидлаш жоиз. Қолаверса, унда вазирлик ва идоралар раҳбарларига мазкур ҳужжат ҳамда унинг доирасида белгиланган вазифаларнинг сифатли, ўз вақтида ва сўзсиз бажарилиши юзасидан шахсий жавобгарлик ҳам юклатилган.

Эндиликда Коррупцияга қарши курашиш бўйича миллий кенгаш ҳар йили ҳудудлар кесимида коррупциянинг олдини олиш, унга қарши курашиш, шу жумладан, маиший коррупцияга барҳам бериш, коррупцияга нисбатан муросасиз муносабатда бўлиш муҳитини шакллантириш бўйича "Йўл

Фармоннинг биз, парламент аъзолари учун муҳим жиҳатларидан бири — унда Олий Мажлис палаталари зиммасига алоҳида вазифа юкланганидир. Яъни коррупцияга қарши курашиш фақат ички ҳокимиятнинг эмас, балки қонун чиқарувчи органларнинг ҳам доимий эътиборида бўлиши кераклиги белгиланмоқда. Унга қўра, депутат ва сенаторлар томонидан ҳар йили бюджетдан энг кўп маблағ оладиган учта вазирлик ва идорада коррупциявий омиллар аниқланиб, уларни бартараф этиш бўйича таклифлар киритилади.

Шунингдек, парламент аъзолари зиммасида халқаро тажрибани ўрганиб ки-

Масаланинг яна бир муҳим жиҳати, Фармон билан Олий Мажлис палаталари коррупциянинг олдини олиш бўйича алоҳида масъулият юкланмоқда. Улар томонидан аниқ ва манзилли ишларнинг бажарилиши давлат маблағларидан мақсадли фойдаланиш, инвесторлар ишончини мустақамлаш, маҳаллий бюджетларда сарф-харажатларнинг самарадорлигини ошириш, аҳоли турмуш сифатини яхшилашга хизмат қилади. Шу боис Олий Мажлис палаталари фаолияти нафақат сиёсий, балки иқтисодий барқарорлик нуктаи назаридан ҳам муҳимдир.

Абдулхамид ЭШМУРАТОВ, Олий Мажлис Сенатининг Суд-ҳуқуқ масалалари ва коррупцияга қарши курашиш қўмитаси раиси.

Муносабат

БАРҚАРОР ТАРАҚҚИЁТ ОМИЛИ

Давлатимиз раҳбари раислигида 9 апрель куни ҳудудларнинг туризм салоҳиятини ошириш, хорижий инвестиция лойиҳаларини жаддаллаштириш масалалари муҳокамасига бағишланган видеоселектор йиғилиши соҳа ривожига янги даврни бошлаб берди, десак, муболаға бўлмайди.

Йиғилишда таъкидланганидек, сўнгги йилларда мамлакатимизнинг туризм экспорти 1,6 карра оғиб 3,5 миллиард долларга етди. Соҳада 2 мингдан ортиқ тадбиркорлар янги иш бошлади. Саёҳат қаракатлар натижаси ўлароқ, ўтган йили хорижий сайёҳлар ташрифи илк бор 10 миллионлик маррадан ошди. Мазкур рақамларни аввалги йиллар билан солиштирадиган бўлсак, юртимизга ташриф буюрган сайёҳлар сони 2024 йилдаги олдинги йилга нисбатан қарийб 1,5, 2022 йилдаги нисбатан эса 2 баробар ошган.

Бу албатта, мамлакатимизда туризм соҳасига оид норматив-ҳуқуқий асослар такомиллаштирилиб, соҳа тадбиркорларига 100 га яқин солиқ имтиёзлари, субсидия, грант ва бошқа турдаги преференциялар берилган, миллий туризм салоҳиятини ички ва ташқи бозорларда самарали тарғиб қилиш учун шароитлар яратилганининг самарасидир.

Қолаверса, мамлакатимизда кулай сайёҳлик муҳити шакллантирилди. Хусусан, виза режими либераллаштирилди, электрон, тиббиёт, талаба, зиёрат ва академик виза турлари жорий қилинди.

Айтилганидек, ҳудудларда туризм ва сервис инфратузилмаси жадал ривожланмоқда. Бу борада, охириги саккиз йилда 6,5 миллиард доллар сармоя киритилиб, 130 мингта меҳмон ўрни яратилган. Хорижий давлатларда юртимизнинг туристик салоҳияти баралла эътироф этилмоқда. Хусусан, бугунги кунда "BBC", "Euronews" каби нуфузли телеканалларда, 20 дан ортиқ халқаро кўргазмаларда Ўзбекистонга саёҳат кенг тарғиб қилинмоқда.

Аслида ҳам, юртимизда туризмнинг ривожланиши иқтисодий ўсиш воситаси сифатида улкан салоҳиятга эга бўлиб, мамлакатнинг халқаро миқёсда тан олиншига хизмат қилапти. Бугунги кунда уни иқтисодийнинг асосий тармоғига айлантириш бўйича қатор тадбирлар ва дастурлар амалга оширилди.

Дарҳақиқат, Ўзбекистон туризмининг ривожлантириш учун улкан салоҳиятга эга бўлиб, мамлакатимиз-

да 7400 дан ортиқ маданий мерос объектлари мавжуд ва улардан 209 таси ЮНЕСКОнинг Жаҳон мероси рўйхатига киритилган.

Йиғилишда туризмни янада ривожлантириш, туристлар оқимини кўпайтиришга қаратилган вазифалар белгилаб олинди. Энди бу имкониятлардан фойдаланиб, соҳадаги салоҳиятчи бозорлардан сайёҳларни жалб қилиш, тўғридан-тўғри авиакатновларни йўлга қўйиш бўйича кўрсатмалар берилди. Айтиш пайтида ишлаб чиқилаётган Миллий туризм ягона платформасига электрон виза бериш, чипта олиш жараёнлари ҳам уланиши, барча тарихий обидаларга кириш имконини берадиган "ягона туристик карта" жорий қилиниши белгиланди.

Эътиборлиси, сўнгги йилларда ички туризмга ҳам эътибор туфайли маҳаллий сайёҳлар сони ўтган йилда 23 миллионга етди (таққослаш учун: 2017 йилда бу 5 миллионга бўлган). Эндиликда ички туризмни янада ривожлантириш мақсадида, ҳар ойнинг бир шанба-якшанбаси "Оила ва жамоа билан саёҳатга чиқиш куни", деб эълон қилинди, ёшлар ўртасидаги мусобақа ғолиблирига Ўзбекистон бўйлаб саёҳат йўланмаси бериладиган бўлди.

Ушбу чора-тадбирларни амалга ошириш орқали бу йил 15 миллион туристини жалб қилиш ва экспортни 4 миллиард долларга етказиш марраси қўйилди. Туризмнинг ўсиши эса аэропортлар, йўллар, меҳмонхоналар ва бошқа объектларни қуриш ҳамда модернизациялаш каби инфратузилмаларга инвестицияларни жалб қилади. Бу ўз навбатида, меҳмонхона, умумий овқатланиш, транспорт ва хунармандчилик каби турли соҳаларда иш ўринларининг яратилишига олиб келади.

Умуман олганда, Ўзбекистонда туризмнинг ривожланиши барқарор иқтисодий ўсиш, даромадларни диверсификациялаш ва мамлакатнинг халқаро таъсирини кенгайтиришига хизмат қилади.

Зумрад БЕКАТОВА, Олий Мажлис Сенатининг Суд-ҳуқуқ масалалари ва коррупцияга қарши курашиш қўмитаси аъзоси.

ОНА ҚАЛБИ ОЁҚҚА ТУРСА...

Аксинча, тинчлик ва осойишталик, юрт тараққиёти бардавом бўлиши учун аёл, она сифатида ақл-идроқимиз, куч-қувватимизни аямасак, уларнинг чин маънодаги давомчилари эканлигимизни исботлаймиз. Бизнинг бу борадаги саёҳат қаракатларимиз эса энг аввало келажакимиз бўлган ёшлар, фарзандларимиз тарбиясига эътибордан бошланади.

Президентимиз шу йил 8 март — Халқаро хотин-қизлар кунига бағишланган тантанали маросимдаги нутқидан бугунги таҳликалани ҳамда жаҳон миқёсида қулай бўлаётган радиализм, экстремизм, терроризм, одам савдоси, гиёҳвандлик, ҳаётга энгил-елли, истеъмолчилик кайфияти билан қараш каби хатарлардан ёшларимизни ҳимоя қилиш ўта долзарб масалага айланаётганини таъкидлаб, юртимиздаги барча аёлларга мурожаат қилган эди.

Хусусан, оилада фарзанд тарбиясига эътиборни кучайтиришимиз, боғча, мактаб ва олийгоҳларга кириб боришимиз, ўқитувчи ва мураббийлар билан кўпроқ мулоқот қилиб, фарзанд ва набираларимизнинг

ўқиши, давомати масаласи, ахлоқ-одоби билан қизиқишимиз, болаларимизни билимли ва ақлли, оқни қорадан ажрата оладиган, эл-юртимизга содиқ, ҳаёли ва ибодли, мустақам иродали инсонлар этиб тарбиялаш учун барчамиз биргаликда ҳаракат қилишимиз лозимлигини, бу жараённи аввало оиладан, маҳалладан бошлаш зарурлигини айтиб, "Эзгулик — ширимиз, маърифат — қуролимиз" деган ғоя илгарди сурилди.

Дарҳақиқат, дунё яралибдики, фарзанд тарбиясида онанинг ролини ҳеч қим инкор эта олмайдди. Зеро, уни дунёга келтирган ҳам она, оқ сут, меҳр бериб улғайтирган ҳам она. Ана шу узвий ришта боис улар бир-бирини нафақат жисман, балки қалбан тинглайди. Қолаверса, бугун аёлларимиз юртимизда ва дунёда бўлаётган воқеа-ҳодисалардан беҳабар эмас. Улар — ўқимшли, тадбиркор, касб-

хунарли, онг-савияли ва маданиятли. Бу эса фарзанд тарбиясида янада оқилона ёндашув имконини беради.

Мухими, шу мусаффо осмон остида, жаннатноманд Ватанда фаровон ҳаёт кечираётганимиз, биз баҳраманд бўлаётган имконият ва шароитларнинг барчаси мана шу олий неъмат — тинчлик туфайли эканини, аввало, ўзимиз англаб, шукрона келтириб яшасак, бу туйғу фарзандларимизга ҳам кўчади.

Тўғри, уруш майдонларида жангужадалларни кўрган ораимизда кам қолди. Аммо унинг асорат ва оқибатларини, йўқчилигини, урушдан кейинги машаққатли ҳаётни кўрганлар бор. Уларни йўқлаш, ўқувчилар, маҳалла ёшлари билан учраштириш, хузурларига бориб суҳбатларини олиш, уларга қулоқ тутиш ёшидан қатъи назар, ҳар бир инсоннинг кўнглига етиб боради, барча неъматларнинг қадрига етишга ундайди.

Қорақалпоғистон Республикасининг Тахтақўпир туманидаги Ўзбекистон маҳалласида 120 ёшдан ошган Бибиҳон момо Акимниязова истиқомат қилади. Уруш йиллари унинг отаси ва уч нафар оғаси жангга кетган.

Шулардан бир оғаси тирик қайтган, лекин у ҳам жароҳатлари сабаб узок яшамай вафот этган. Бибиҳон момо турмушга чиққан, аммо фарзанд кўрмаган. Ушанда дўхтирлар "бу аёл

— Момомиз уруш йилларидаги қийинчиликлар ҳақида кўп эслайди, — дейди суҳбатдошимиз. — Кун бўйи далада ишлаб, кечқурун тегирмонга кетардик, қишлоқда бир тегирмон

Дунё яралибдики, фарзанд тарбиясида онанинг ролини ҳеч қим инкор эта олмайдди. Зеро, уни дунёга келтирган ҳам она, оқ сут, меҳр бериб улғайтирган ҳам она. Ана шу узвий ришта боис улар бир-бирини нафақат жисман, балки қалбан тинглайди. Қолаверса, бугун аёлларимиз юртимизда ва дунёда бўлаётган воқеа-ҳодисалардан беҳабар эмас. Улар — ўқимшли, тадбиркор, касб-хунарли, онг-савияли ва маданиятли. Бу эса фарзанд тарбиясида янада оқилона ёндашув имконини беради.

қуйиб кетган", деган экан. Урушдан олдин ва уруш йилларидаги қийинчиликлар, ўзига суянчиқ бўлган тўрт алпни йўқотиши, унинг асаби ва соғлиғига жуда ёмон таъсир қилган ва натижада бепушт бўлиб қолган. Бугун у марҳум акасининг невараси ва неваре келини билан бирга яшайди. Биз Бибиҳон момонини чарчатиб қўймаслик учун хонадон келини Гулназ Адипова билан суҳбатлашдик.

бўлгани учун, навбат кутиб қолардик. Тегирмондан уни олиб келиб, ҳамми қориб, нон ёпғунимизча тонг отарди. Ва яна далага йўл олардик. Оғир, йўқчилик замони эди, дея хижоқ қилади. Бугунги тўкин-сочин кўнларнинг қадрига етинг, юртимиз тинчлигига кўз тегмасин, деб дуога кўл очади. Бибиҳон момо ва унинг замондошлари кўрган азоблар бугунги ҳаёти-

мизга бегона бўлса-да, ғоят мураккаб ва таҳликалани замонда ёшларимизга тарих сабоқларини ёдда тутиш кераклигини ўқтиради. Биз бу хижоқлардан куч-қувват оламиз. Бу бизни тинчликни асраб, аҳил-иноқ бўлиб яшашига даъват этади.

Албатта, жамиятда осойишталикни таъминлашда ҳамжиҳатлик жуда муҳим. Ҳар бир она оиласида фарзандларини аҳилликка ўргатса, уларнинг қалбига одоб-ахлоқ тушунчаларини болаликдан сингдириб борса, мамлакатимиздаги ўзаро тотувлик барқарор бўлади. Зеро, юрт тинчлиги оила, маҳалла тинчлигидан бошланади. Қолаверса, фарзандларимизни Ватан мустақиллигини асраб-авайлаш, уни ёт қучлар ва ғоялардан ҳимоялашга қодир қилиб тарбиялаш ҳам аввало оналарнинг қўлида. Су-юкли ширимизда Зулфиянинг бундан етмиш йил муқаддам ёзган:

Она қалби оёққа турса, Ўғлим, сира бўлмайди уруш,

деган машҳур сатрлари бугун ҳам асло ўз кучини йўқотган эмас. Она қалби оёққа турса, она тинчликпарвар, ватанпарвар бўлса, фарзандлар ҳам, албатта, шундай бўлади.

Назира МАТЯҚУБОВА, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорни Кенгеси депутаты, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган журналист.

ОДАМЛАРНИ ҲАЁТДАН РОЗИ ҚИЛИШ — ОЛИБ БОРИЛАЁТГАН ИСЛОҲОТЛАРНИНГ БОШ МАҚСАДИ

Мажлисда солиқ ва тадбиркорлик соҳасидаги ҳуқуқий муносабатларни такомиллаштириш, ижтимоий ёрдам ва хизматлар самарадорлигини таъминлаш, аҳолини ҳамда ҳудудларни фавқулодда вазиятлардан муҳофаза қилишнинг ҳуқуқий асосларини мустаҳкамлаш, ижтимоий хизмат ва ёрдамларни кўрсатиш соҳасида ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, тиббий-ижтимоий экспертиза хизмати тизимини, риэлторлик фаолияти соҳасидаги муносабатларни тартибга солиш, миллий қонунчиликни халқроқ стандард...

Тларга мувофиқлаштиришга қаратилган қатор қонун лойиҳалари кўриб чиқилди.

ЎзЛиДеП фракцияси таклифи инobatга олинмади

Солиқ ва тадбиркорлик соҳасидаги ҳуқуқий муносабатларни такомиллаштиришга қаратилган қонун лойиҳаси иккинчи ўқишда мода-мода-мода муҳокама қилинди.

Тавқидланганидек, мазкур қонун лойиҳаси билан соҳадаги ҳуқуқбузарликлар учун жавобгарликни кучайтириш, солиқлар ёки йиғимларни тўлашдан бўйин товлангани учун жавобгарликни мустаҳкамлашга қаратилган ҳуқуқий нормалар акс эттирилмоқда.

Шунингдек, судга қадар ва суд муҳокама-си давомида етказилган зарар тўлиқ қопланган тақдирда жавобгарликдан озод қилишни, ваколатли органларнинг терговга қадар текширув ҳаракатларини амалга ошириш ҳамда маъмурий ҳуқуқбузарликларни кўриб чиқиш билан боғлиқ ваколатларни аниқлаштиришнинг назарда тутуви ўзгартириш ва қўшимчалар киритилмоқда.

Мунозаралар давомида **ЎзЛиДеП фракцияси аъзоси Умид Якубжўев** қонун лойиҳасидаги "сохта тадбиркорлик" тушунчасига эътибор қаратиб, бугунги кунда биронта ривожланган давлатда бу тушунча қўланилма-маслигини қайд этди. Депутатнинг фикрича, бу норма бир вақтлар бозор иқтисодиётига ўтиш даврида фибрибарлик хавфи юқори бўлгани сабабли киритилган. Ҳозирги вақтда сохта фирмага очиб ҳужжатларни қалбақлашти-риши, солиқдан бўйин товлаш бошқа модал-дар билан жавобгарликка тортилишини ҳисобга олганда уни Жиноят кодексидан чи-қариб ташлаш керак бўлади.

ЎзХДП фракцияси аъзоси Анваржон Нурматов эса бу норма халқроқ тажрибада кенг қўлланилмаган бўлса-да, бугунги кунда солиқлардан қочиш ҳолатларининг олдини олиш, бюджет тушумларни тўлиқлигини таъ-минлаш долзарб вазифалардан бири бўлиб турганини қайд этди. Ушбу норма муҳим аҳамиятга эгаллигини, уни қонун лойиҳасида қолдириш тарафдорлигини эканини маълум қилди.

"Миллий тикланиш" ДП фракцияси аъзоси Руслан Жумамуратовнинг тавқид-лашича, юртимизда қонун устуворлиги тамой-илини мустаҳкамлаш, адолатли ҳуқуқий тар-тиботни таъминлаш устувор вазифа ҳисоб-ланади. Шу сабабли сохта тадбиркорликка қўл урганларнинг жинояти учун жавобгарлик-нинг сақлаб қолиниши иқтисодий хавфсиз-лиكنи таъминлашда муҳим воситадир. Депу-тат ҳамкасбларини ушбу нормани ҳамда қонун лойиҳасини қўллаб-қувватлашга чақирди.

"Адолат" СДП фракцияси аъзоси Дил-мурод Исмоилов сохта тадбиркорлик орқа-ли давлат ва жамият манфаатларига, бюд-жетга зарар етказилиши, фуқароларнинг ишончи сунмистеклиги қилиниши адолат та-мойилига зид эканини қайд этди. Фракция сохта қорхоналарни рўйхатдан ўтказиш ва улар орқали жиноят содир этиш ҳолатлари-ни фож қилиш билан бир қаторда, реал фа-олият юритувчи, бироқ тажрибасиз ёки нотў-ғри бошқарув туфайли инқирозга учраган тад-биркорларнинг айбисиз жазоланмаслиги та-рафдорлигини эканини таъкидлади.

Экология партияси фракцияси аъзоси Номба Иноятова ҳам юқорида билдирилган фикрларни қўллаб-қувватлаган ҳолда, ушбу так-лиф қонун лойиҳасининг концепцияси билан боғлиқлиги ҳамда мазкур концепция биринчи ўқишда қабул қилинганини ҳисобга олиб, кўми-таннинг таклифини овозга қўйишни таклиф этди. Қизғин баҳс-мунозаралардан сўнг **ЎзЛи-ДеП фракциясининг** таклифи инobatга олин-мади ва ушбу норма қонун лойиҳасида қола-диган бўлди. Қонун лойиҳаси депутатлар то-монидан учинчи ўқишда қабул қилинди ва Се-натга юборилди.

Айрим нормалар такомиллаштирилди

Мажлисда кўриб чиқилган навбатдаги ҳуж-жат — лицензиялаш, рухсат бериш ва хабардор қилиш тартиб-таомилларини янада такомиллаш-тиришга қаратилган қонун лойиҳаси бўлди.

Мазкур қонун лойиҳасида тадбиркорлик субъектларининг 12 турдаги лицензия, рухсат бериш ва хабарнома олиш талаби бекор бўлиши, лицензиялаш, рухсат бе-риш ва хабардор қилиш тартиб-таомил-ларидан ўтиш бўйича аризаларни Давлат хизматлари марказлари орқали ҳам тақ-дим этиш имкониятини яратиш белгилан-моқда.

Қонун лойиҳасини иккинчи ўқишга тайёр-лаш жараёнида Маъмурий жавобгарлик тўғри-сидаги кодекснинг 215⁻моддасига ташаббус-кор томонидан киритилган янги қўшим-ча, яъни жавобгарлик масаласи ушбу модданин ўзида "давлат хизматларини кўриб чиқиш чоғида муносабатларни кўриб чиқиш тартибини ва мuddатларини бу-зиш" нормаси депутатларнинг таклиф-ларига асосан чиқариб ташланди.

Шунингдек, 4 та лицензия ва рухсат-номани хабардор қилиш тартибига ўтқа-зиш, 1 та хабарнома юбориш тартиб-таомил-ларини рухсат бериш тартибига, 2 та лицензия учун хулоса олишни бекор қилиш назарда тутилмоқда. 3 та рухсат бериш тартиб-таомилли "Лицензиялаш, рухсат бериш ва хабардор қилиш тар-тиб-таомиллари тўғрисида"ги қонунга му-вофиқлаштирилмоқда.

Қонун лойиҳаси қизғин муҳокамага са-баб бўлди. **ЎзХДП фракцияси аъзоси Зокиржон Зоҳидов** қонун лойиҳасининг 2-

моддаси билан "Экспорт назорати тўғриси-да"ги Қонуннинг 7-моддасига Вазирлар Маъ-камаси ваколатларига "Махсус турдаги то-варлар экспорти ва импорти учун рухсатно-ма бериш" ваколатини киритиш таклиф этил-ганини қайд этди. Бироқ унинг мақсади экс-порт назорати соҳасидаги муносабатларни тартибга солишдан иборат. Депутат мазкур ҳужжатга импорт масаласи учун рухсатно-мини киритиш қанчалик тўғри эканини сўради. Шунингдек, модданин номига "импорт" сўзи-ни қўйиш кераклигини таъкидлади.

Ушбу масала юзасидан батафсил тушун-тириш бериб ўтилди.

ЎзЛиДеП фракцияси аъзоси Хусан Яр-қулов эса қонун лойиҳаси билан ёнғин хав-фсизлиги соҳасидаги фаолиятни, яъни ёнғин-ни автоматик тарзда ўчириш ва ёнғин сигна-лизиацияси қурилмаларини монтаж қилиш, со-злаш, таъмирлаш ҳамда уларга техник хиз-мат кўрсатиш фаолиятини хабардор қилиш тартибидан лицензиялаш тартибига ўтқа-зилаётгани, бироқ ушбу ўзгартиришнинг ҳуқуқий асоси мавжуд эмаслигига ургу берди.

Бундан ташқари, Президентимизнинг 2025 йил 19 мартдаги Фармонида 2028 йил 1 ян-варга қадар кичик ва ўрта бизнес субъектла-ри зиммасига янги мажбуриятлар юклатили-шини назарда тутадиган норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни қабул қилишга мораторий эълон қилинганини, шу боис мазкур ўзгартириш Фар-монга қанчалик мос келиши билан қизиқди.

Мажлисда қонун лойиҳасининг 2 ва 4-мод-далари қизғин мунозараларга сабаб бўлди. **ЎзЛиДеП фракцияси аъзолари** ушбу модда-ларда таклиф этилаётган нормалар юзаси-дан аниқлаштирувчи саволлар ва қатор так-лифлар берди.

Қизғин тортишувлардан сўнг депутатлар томонидан берилган таклиф ва тавсиялар асосида ушбу моддалар такомиллаштири-ладиган бўлди.

Ижтимоий ҳимоя адолатли бўлади

Аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш тизимини такомиллаштиришга қаратилган қонун лойи-ҳаси иккинчи ўқишда мода-мода-мода кўриб чиқилди.

Ушбу қонун лойиҳаси ижтимоий ҳимоянинг адолатли бўлиши ва ҳақиқатан ижтимоий ҳимояга муҳтож инсонларга етиб боришини таъминлашга қаратилган. Лойиҳа билан ай-рим нотариал ҳаракатлар ҳақидаги маълумот-ларнинг Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги-га берилиши таклиф этилмоқда.

Мажлисда қонун лойиҳасини иккинчи ўқишга тайёрлаш давомида масъул кўмита томонидан бир қатор ишлар амалга оширил-гани, жумладан, ҳуқуқшунослар, экспертлар ва сиёсий партиялар фракциялари аъзолари иштирокида семинарлар, ишчи гуруҳ йў-ғиштирилган ўтказилгани қайд этилди. Ҳужжат матнини янада такомиллаштириш, уни шиш-қу-пхта ҳолатга келтириш бўйича берилган бар-ча таклиф чўқур таҳлил қилиниб, улар асоси-да лойиҳа матни маромига етказилгани таъ-кидланди.

Қонун лойиҳаси депутатлар томонидан ик-кинчи ўқишда қабул қилинди.

Қонун лойиҳаси билан имтиёзлар берилди

Депутатлар тазййк ва зўравонликдан жаб-рланган шахсларга ижтимоий хизматлар кўрсатиш тизимини янада такомиллаштири-шга қаратилган қонун лойиҳасини биринчи ўқишда концептуал жиҳатдан муҳокама этди.

Ушбу қонун лойиҳаси билан "Инсон" иж-тимоий хизматлар марказларига тазййк ва зўравонликдан жабр кўрган хотин-қизларнинг йўқотилган банк пластик картасини тиклаш учун тижорат банкларига мурожаат қилиш юзасидан нотариал тасдиқланган ишончон-маларга тенглаштирилган ишончонмали тас-диқлаш ҳуқуқини бериш таклиф этилмоқда.

Лойиҳада аёлларни реабилитация қилиш ва мослаштириш ҳудудий марказларига жой-лаштирилган хотин-қизлар ва уларнинг во-яга етмаган фарзандлари учун йўқотилган био-метрик паспортлари (идентификация ID-кар-талари), никоҳни қайд этганлик ва тузилган-лик тўғрисида такрорий гувоҳномалар берил-

ганда давлат божи ундирилмаслиги белгила-няпти.

Мунозаралар давомида депутатлар қонун лойиҳасининг зарурати ва аҳамиятига эъти-бор қаратиб, унда назарда тутилган ай-рим нормалар бўйича ўз фикр-мулоҳазала-ри, таклиф ҳамда тавсияларини билдирди.

Хусусан, **"Адолат" СДП фракцияси аъзо-си Бехзод Тўхтамуродов** банк карталарини тиклашда инсон омилнинг иштирок этиши-га қарши чиққан бўлса, **депутат Зухриддин Мавлонов** қонун лойиҳасида фуқаролиги бўлмаган шахсларни ҳимоя қилиш бўйича норма киритилмаганига эътироз билдирди. Қизғин мунозаралардан сўнг қонун лойи-ҳаси депутатлар томонидан биринчи ўқишда қабул қилинди.

Ҳаётини эҳтиёжлар таъминланади

Аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш ҳамда эҳтиёжманд шахсларга ижтимоий ёрдам бе-риш тизимини янада такомиллаштиришга қаратилган қонун лойиҳаси биринчи ўқишда кўриб чиқилди.

Ушбу қонун лойиҳаси билан Солиқ кодек-си ҳамда "Давлат божхона тўғрисида"ги Қонунга ўзгартириш ва қўшимчалар киритил-моқда. Хусусан, ижтимоий аҳамиятга молик фаолиятни оммалаштириш мақсадида хомий-лик ташкилотлари томонидан "Ижтимоий ҳимоя ягона реестри"га ёки "Камбағал оилалар реестри"га киритилган оилалар аъзоларига тўғридан-тўғри бериладиган пул маблағлари тарзидаги хомийлик хай-рияларининг солиқ солинмайдиган миқ-дори 34 млн. сўмгача эълон этиб белгилан-назарда тутилган. Амалда бу миқдор 15 млн. сўмни ташкил этган.

Шунингдек, 2025 йил 1 январдан бошлаб ногиронлиги бўлган шахслар, факрийлар, хотин-қизлар ҳамда бола-лар жамоат бирлашмаларини рўйхатдан ўтказиш учун ундириладиган давлат бо-жининг белгиланган ставкаси 2 бара-вар камайтириш белгиланмоқда.

Мажлисда қонун лойиҳаси депутат-лар томонидан қабул қилинди.

Ногиронлиги бўлган шахсларнинг ҳуқуқлари — ҳимояда

"Ногиронлиги бўлган шахсларнинг ҳуқуқла-ри тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси-нинг Қонунига ўзгартиришлар киритиш ҳақида"ги қонун лойиҳаси муҳокама ҳам қизғин кечди.

Ушбу қонун лойиҳасида педиатрия тиббий-ижтимоий эксперт комиссияларини чиқариб ташлаш орқали 18 ёшгача бўлган болани но-гиронлиги бўлган бола, деб топиш тиббий-ижтимоий эксперт комиссиялари томонидан амалга оширилиши белгиланмоқда.

Тиббий-ижтимоий эксперт комиссиялари томонидан фуқароларни кўриқдан ўтказиш-нинг йиғирма календар кундан кечиктирмай амалга оширилиши, шунингдек, ногиронли-ки белгиланган мезонлари ва механизмлари, жумладан, шахсни тиббий-ижтимоий экспе-ртизага юбориш тартиби Вазирлар Маъкама-си томонидан белгиланиши назарда тутил-ган.

Мажлисда қонун лойиҳасининг қабул қили-ниши ногиронлики белгиланган мезонлари ва механизмларини соддалаштириш, ушбу тои-фадаги шахсларга ижтимоий ёрдам давлат органлари ва ташкилотлари томонидан қонун-чиликда белгиланган тартибда кўрсатилиши таъминлаш ҳамда ҳуқуқни қўллаш амали-ётида бир хил ёндашув шаклланишига хиз-мат қилиши таъкидланди.

Қонун лойиҳаси депутатлар томонидан би-ринчи ўқишда қабул қилинди.

ЎзХДП фракцияси қонун лойиҳасига қарши чиқди

Мева-сабзавот етиштирувчи ва қайта иш-ловчи субъектларнинг ҳамда Агросаноатни ривожлантириш агентлигининг қонуний ма-нфаатлари ҳимоясини кучайтиришга қаратил-ган қонун лойиҳаси биринчи ўқишда муҳока-ма қилинди.

Қонун лойиҳаси билан Қишлоқ ҳўжалиги вазирлиги ҳўзурлидаги Агросаноатни ривож-лантириш агентлиги мева-сабзавотчилик йўналишидаги махсулот етиштирувчи, қайта ишловчи субъектлар, иссиқхона ҳўжаликлари ҳамда ўз ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш мақсадида берилган аризалар, шикоятлар ва даъволар юзасидан давлат бо-жини тўлашдан озод этиши белгиланмоқда.

Қонун лойиҳаси тадбиркорлик субъектла-рининг ва бошқа юридик шахсларнинг қонун-ий манфаатларини ишончли ҳимоя қилиш-нинг ҳуқуқий чораларини кучайтириш, улар-нинг фаолиятида ортиқча харажатларнинг ол-дини олиш ва қулай шарт-шароитлар яра-тишга қаратилган.

ЎзХДП фракцияси аъзоси Қизилгул Қосимова мазкур қонун лойиҳаси кунни кеч-а бўлиб ўтган фракция йиғилишида батафсил кўриб чиқилганини қайд этди. Агентлик мам-лакатдаги барча махсулот етиштирувчилар ҳимоясини лойиҳада назарда тутилганидек ҳимоя қила оладими? Бу эртага қонуннинг қанчалик тўғри ишлаганига хизмат қилади, қор-руқчиий хатарлар юзага келмайдими, де-ган саволни ўртага ташлади. Қолаверса, Фер-мерлар кенгаши ҳамда Савдо-саноат па-латаси бажарадиган функцияларни агентлик нега ўз зиммасига олмақчи, дея қонун та-шаббускорларига юзланди. Айни вақтда лой-иҳани концептуал кўриб чиқиб, аниқ вазифа-ларни кўрсатиб ўтиш зарурлигини билдирди.

ЎзХДП фракцияси аъзоси Анваржон Те-миров эса қонун лойиҳасининг концепция-сини қўллаб-қувватлаган ҳолда, лойиҳа дав-латимиз раҳбарининг 2024 йил 30 сентябр-даги Фармонининг 12 бандига асосан иш-лаб чиқилганини, бироқ унинг 13-банди эъти-борга олинмаганини қайд этди.

Қонун ташаббускорлари кўтарилган маса-лалар юзасидан батафсил тушунтириш бе-риб ўтди.

Мажлисда **ЎзЛиДеП фракцияси раҳба-ри Ақтам Ҳайитов** бу бўйича ўз нуқтаи на-зарини билдирар экан, лойиҳани биринчи ўқишда қабул қилишни ва муҳокама давоми-да билдирилган таклифлардан келиб чиқиб, уни янада такомиллаштириш лозимлигини таъкидлади.

ЎзХДП фракцияси раҳбари Улуғбек Иноятов қонун лойиҳаси фракция йиғили-шида концептуал жиҳатдан муҳокама қили-натганда электротартиб ҳуқуқ ва манфаат-ларига алоҳида эътибор қаратилганини таъ-кидлади.

Аграр ва сув ҳўжалиги масалалари кўмитаси раиси Раъшан Мамутов кўтарил-ган саволлар бўйича тушунтириш бериб ўтди. Қайд этилганидек, ушбу қонун лойиҳаси озик-овкат хавфсизлигини таъминлаш, мева-саб-завотчилик соҳасида ажратилаётган маблағ-ларни мақсадли сарфланишида давлат на-зоратини ўрнатишга қаратилган. Шунингдек,

депутат лойиҳа айрим камчиликлардан холи эмаслигини, яъни агентлик ваколатлари умум-ийликка асослангани, шу сабабли уни ик-кинчи ўқишга тайёрлашда нормаларни аниқ кўрсатиб ўтиш мақсада мувофиқлигини таъ-кидлади.

Қизғин баҳс-мунозаралар ва савол-жавоб-лардан сўнг қонун лойиҳаси депутатлар то-монидан биринчи ўқишда концептуал жиҳат-дан қабул қилинди.

Риэлторлик фаолиятида шаффофлик

Мажлисда "Риэлторлик фаолияти тўғри-сида"ги қонун лойиҳаси биринчи ўқишда кон-цептуал жиҳатдан муҳокама қилинди.

Ушбу қонун лойиҳаси билан норасмий во-ситачилар (маклерлар)нинг "соғ"дан чиқа-ришда рағбатлантирувчи чора сифатида яққа тартибдаги тадбиркор ва ўзини ўзи банд қил-ган шахсларга "қўчмас мулк бўйича агент" сифатида риэлторлик фаолиятини юритишга рухсат бериш назарда тутилмоқда.

Бундан ташқари, банддан ташқари айлан-мани, шу орқали "яширин иқтисодий"нинг қисқариши ва риэлторлик хизматларини "аго-на дарча" тамойили асосида кўрсатиш мақ-садида кўчмас мулк объектларининг элект-рон савдосини ҳамда ҳисоб-китобларни элект-рон шаклда амалга ошириш (клиринг) им-конини берувчи мультимедий тизимларини (электрон савдосини) ташкил этиш белгила-няпти.

Мажлисда депутатлар қонун лойиҳасининг аҳамияти ва заруратига эътибор қаратиб, унда назарда тутилган айрим нормалар бўйича бир қатор саволларни ўртага таш-лашди. Қонун ташаббускорлари берилган са-воллар юзасидан атофлича тушунтириш бе-риб, билдирилган айрим таклифлар лойиҳа-ни такомиллаштириш ва маромига етказиш-да эътиборга олинганини қайд этди.

Мажлисда қонун лойиҳаси депутатлар то-монидан биринчи ўқишда қабул қилинди.

Бож ставкалари ЖСТ қондалари мувофиқлаштирилмоқда

"Ўзбекистон Республикасининг Божхона кодексида ўзгартириш ва қўшимчалар кирити-ши тўғрисида"ги қонун лойиҳаси қизғин баҳс-мунозараларга сабаб бўлди.

Мазкур қонун лойиҳаси билан энг кўп қулай режимида эга бўлмаган давлатлардан (амалда 57 давлат энг кўп қулай режимида эга) Ўзбекистонга келтириладиган товарлар учун товарнинг келиб чиқиши тўғрисидаги сертификатлар мавжуд бўлмаганда, импорт божининг 2 қарра ошириб қўллаш амалиёти-ни бекор қилиш назарда тутилмоқда.

Қизғин муҳокама давомида депутатлар қонун лойиҳасининг аҳамиятига алоҳида эътибор қаратиб, унда назарда тутилган айрим нормалар бўйича қонун ташаббускор-ларига аниқлаштирувчи саволлар берди.

Ушбу қонун лойиҳасининг қабул қилини-ши миллий қонунчилик нормаларини Жаҳон савдо ташкилоти қондаларига мувофиқлаш-тириш ҳисобига адолатли қондалар асосида савдонга амалга ошириш, импорт ва экспорт географияси ошишига хизмат қилади.

Мажлисда қонун лойиҳаси концептуал жи-ҳатдан биринчи ўқишда қабул қилинди.

«Халқ сўзи».

АНДИЖОНЛИКЛАР КЎЗ ЎНГИДАГИ ЎЗГАРИШЛАР

Тадбиркорлик субъектлари ва аҳолини узлуксиз электр қуввати билан таъминлаш имкониятини янада яхши-лаш мақсадида сув оқими юқори бўлган арик ва ка-налларда 75 мегаватт қув-ватга эга кичик ва микро-ГЭСлар қуриш вазифаси белгиланди. Бунда қатна-шадиган тадбиркорларга 3 йил имтиёзли мuddат бе-лан, 7 йилга 12 фоиз ста-вакада кредит берилди.

Қурилиш ва инфратузил-мани ривожлантириш бўйи-ча ҳам вазифалар кўп. Ху-сусан, бу йил 9 700 хона-донли 245 та кўп қаватли уй қурилади. Бу соҳада 10 минг нафар аҳолининг бан-длиги таъминланади. Минг километрдан зиёд йўл ва кўприклар таъмирланади. - Шу билан бирга, вилоятда-ги саноат зонасида янги қорхоналар ташкил этиш, қишлоқ ҳўжалиги махсулот-ларини қайта ишлаш ва эк-спортбоғ махсулотлар иш-лаб чиқаришга оид лойи-ҳалар ҳам тақдим қилинди. Ушбу лойиҳаларнинг амал-га оширилиши жорий йил-да 5 млрд. 700 млн. дол-ларлик 166 та инвестиция лойиҳасини ишга тушириш имконини беради. Бу орқа-ли 31 мингта иш ўрни очил-ди, 30 дан ортиқ турдаги янги махсулотлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилиб, 1,5 млрд. долларлик экспорт имконияти яратилади. Қор-хоналарни барқарор эне-ргия билан таъминлаш учун 65 мегаватт янги қувватлар барпо этилади. Энг мухи-ми, йил якунига қадар ви-лоятда 305 минг нафар аҳоли даромадли иш билан таъминланади.

Қурилиш ва инфратузил-мани ривожлантириш бўйи-ча ҳам вазифалар кўп. Ху-сусан, бу йил 9 700 хона-донли 245 та кўп қаватли уй қурилади. Бу соҳада 10 минг нафар аҳолининг бан-длиги таъминланади. Минг километрдан зиёд йўл ва кўприклар таъмирланади. - Шу билан бирга, вилоятда-ги саноат зонасида янги қорхоналар ташкил этиш, қишлоқ ҳўжалиги махсулот-ларини қайта ишлаш ва эк-спортбоғ махсулотлар иш-лаб чиқаришга оид лойи-ҳалар ҳам тақдим қилинди. Ушбу лойиҳаларнинг амал-га оширилиши жорий йил-да 5 млрд. 700 млн. дол-ларлик 166 та инвестиция лойиҳасини ишга тушириш имконини беради. Бу орқа-ли 31 мингта иш ўрни очил-ди, 30 дан ортиқ турдаги янги махсулотлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилиб, 1,5 млрд. долларлик экспорт имконияти яратилади. Қор-хоналарни барқарор эне-ргия билан таъминлаш учун 65 мегаватт янги қувватлар барпо этилади. Энг мухи-ми, йил якунига қадар ви-лоятда 305 минг нафар аҳоли даромадли иш билан таъминланади.

Қурилиш ва инфратузил-мани ривожлантириш бўйи-ча ҳам вазифалар кўп. Ху-сусан, бу йил 9 700 хона-донли 245 та кўп қаватли уй қурилади. Бу соҳада 10 минг нафар аҳолининг бан-длиги таъминланади. Минг километрдан зиёд йўл ва кўприклар таъмирланади. - Шу билан бирга, вилоятда-ги саноат зонасида янги қорхоналар ташкил этиш, қишлоқ ҳўжалиги махсулот-ларини қайта ишлаш ва эк-спортбоғ махсулотлар иш-лаб чиқаришга оид лойи-ҳалар ҳам тақдим қилинди. Ушбу лойиҳаларнинг амал-га оширилиши жорий йил-да 5 млрд. 700 млн. дол-ларлик 166 та инвестиция лойиҳасини ишга тушириш имконини беради. Бу орқа-ли 31 мингта иш ўрни очил-ди, 30 дан ортиқ турдаги янги махсулотлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилиб, 1,5 млрд. долларлик экспорт имконияти яратилади. Қор-хоналарни барқарор эне-ргия билан таъминлаш учун 65 мегаватт янги қувватлар барпо этилади. Энг мухи-ми, йил якунига қадар ви-лоятда 305 минг нафар аҳоли даромадли иш билан таъминланади.

Қурилиш ва инфратузил-мани ривожлантириш бўйи-ча ҳам вазифалар кўп. Ху-сусан, бу йил 9 700 хона-донли 245 та кўп қаватли уй қурилади. Бу соҳада 10 минг нафар аҳолининг бан-длиги таъминланади. Минг километрдан зиёд йўл ва кўприклар таъмирланади. - Шу билан бирга, вилоятда-ги саноат зонасида янги қорхоналар ташкил эти

ВАТАНПАРВАР ФАРЗАНДАРИМИЗ УЧУН ҲАЁТИЙ АҲАМИЯТГА ЭГА ЛОЙИҲА

Ўзбекистон Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги, Халқаро Нордик университети, Швециядаги элчихонамиз ва унинг ҳузуридаги Миллий маданият маркази ҳамкорлигида юртимиздан узоқда — Европа давлатлари, хусусан, Нордик мамлакатларидаги ватандошларимизнинг фарзандлари учун катта ҳаётий аҳамиятга эга лойиҳа — она тилини асраш ва авлодлар орасида миллий қадриятлар узвийлигини таъминлашга қаратилган онлайн ўзбек тили курси лойиҳаси йўлга қўйилмоқда.

Нуктаи назар

Бу лойиҳа шунчаки она тили дарси эмас, балки чет элларда ҳам миллий ўзликни унутмаслик, Ўзбекистон ва унинг қадриятларини қалбларда бардавом сақлаш ҳаракатидир. Миллий ўзлик, аввало, бу — тил. Тил орқали эса қалбларда Ватан ва унга содиқлик руҳи ҳукмрон бўлади.

кистон, ўзбек тили ва маданиятини жонли сақлаб қолиш — бу юртимизнинг келажаги учун ҳам стратегик масаладир.

Ассимиляция хавфи ҳам мавжудки, биринчи авлодга теғмайди, лекин иккинчи ва учинчи авлод учун муаммо бўлади. Тажиба шуни кўрсатадики, хорижда кетган илк авлод ватандошлар ўз миллатини, тилини, қадриятларини сақлаб қолишга ҳарқат қилади. Аммо фарзандлари, айниқса, иккинчи ва учинчи авлодлар учун бу ришталар тобора заифлашади. Улар мактабда бошқа тилда ўқийди, маҳаллий тендошлари билан ўсади ва кўпинча Ўзбекистон ҳақида тасаввурлари ноаниқ ёки фақат ота-оналар эслатмаларидан иборат бўлиб қолади. Ўзбек тилида раво гаплаша олмайдиган, маданий илдизларини яхши билмайдиган авлод эса вақт ўтиши билан ўз миллийлигини унуттишга маҳкум бўлади.

Маданий хотира ва тил — миллатни тирик тутувчи куч. Ҳар бир миллатни тарихда сақлаб қоладиган омиллар — бу унинг тили, маданияти ва тарихи. Шунинг учун ҳам ҳар қандай халқ ўз фарзандини шу руҳда тарбиялайди. Германиядаги турклар, Франциядаги марокшалликлар, АКШдаги японлар, хитойликлар ўз фарзандларига биринчи навбатда ўз тилларини, маданиятини,

урф-одатларини ўргатади. Ўзбекистон ҳам бу борада сусткашликка йўл қўймайди.

Бундай жараёни фақат ота-оналарнинг зиммасига юклаб қўйиш адолатдан эмас. Бу масалада давлат, жамоатчилик ва таълим тизими бир ёқадан бош чиқариб ҳарқат қилиши лозим. Амалий ташаббуслар: онлайн мактаблар, дарсликлар, маданий марказлар эса самарали ечимлардир.

Миллий ифтихор — куч ва ишонч манбаи

Ўзбекистоннинг Швециядаги элчихонаси ташаббуси билан Нордик университети томонидан ўзбек тилини ўрганиш, ўзбек маданияти ва тарихи ҳақида билим бериш бўйича турли лойиҳалар йўлга қўйилмоқда.

Хусусан, шу йилнинг 26 апрель куни 17:00 — 18:00 (Швеция вақти билан) 20:00 — 21:00 (Ўзбекистон вақти билан) Европадаги ватандошларимизнинг фарзандларига она тилини унутмаслик учун (ўзбек тилидан) онлайн курс очилиши ўтказилади. Унда курснинг асосий мақсадлари, дастури, тажибали устозлар жамоаси ва келгуси режалари тақдим этилади. Швеция, Дания, Норвегия ва Европанинг бошқа мамлакатларидаги ўзбек тилини ўрганаётган ўқувчилар, ота-оналар ва болалар, ўқитувчилар, курсга қизиққан барча юртодошларимиз илм сари, тил сари, илдиш сари йўналириб борилади.

Ўзбекистоннинг Швеция қироллигидаги элчихонаси ҳузуридаги Миллий маданий маркази раҳбари, Салем муниципалитети болалар ва таълим бўлими маслаҳатчиси Зилола Йўлчиева билан ҳамкорликда лойиҳа доирасида Нордик мамлакатларида яшаётган ватандошларимиз ўртасида Ўзбекистон ва унинг ўзига хос жиҳатлари ҳамда ўзбек тилини ўқитиш бўйича онлайн таълим курсида қатнашиш учун сўровнома ўтказилди. Натжидада онлайн мактабни қандай ташкил этиш юзасидан мазкур давлатлардаги минглаб ота-оналар, болалар, ўқитувчиларнинг фикрлари ва тақлифлари ўрганилишига эришилди.

Яна бир муҳим ташаббус Халқаро Нордик университети вакиллари Швециядаги Ўзбекистон Миллий маданият маркази ҳузурида очилган кутубхона фонди учун ўзбек тилида дарслик ва китоблар тўпламини етказди. Ватандош болаларга мўлжалланган маданий тадбирлар, сахна кўринишлари, миллий байрамлар ташкил этилиши, ZOOM орқали интерактив машғулотлар, викториналар ва сўхбатлар ўтказилиши — бу каби қатор ташаббуслар юртдан олисдаги ўзбек фарзандларининг нафақат тил кўникмалари, балки Ўзбекистон билан руҳий боғлиқлигини ҳам кучайтиради.

Самарали ҳамкорликка кенг йўл

Таъкидлаш жоизки, жорий йилнинг 9 апрель куни Парламентлараро Иттифоқ ассамблеясида иштирок этган 30 нафар нufузли делегат — Нордик давлатлари парламент аъзоларининг Нордик университети-га ташрифида ҳам бу борада янада самарали ҳамкорликка кенг йўл очилди. Зеро, бу савий-ҳаракатларнинг барчаси таълимда интеграция ва трансформация жараёнларини янада ривожлантириш, яқна ҳолда эмас, давлатлараро ҳамжиҳатлик ва уйғунликда ривожланиш, марраларни забт этишга хизмат қилади.

Фарзандларимиз ким бўлиши керак — европалик ўзбекми ёки ўзбек европаликми? Савол жуда мураккаб ва ўта нозик. Албатта, улар яшаётган давлатлар қонунига, маданиятига ҳурмат билан қарашади, ўша муҳитда улғаяди. Лекин ўзлигини унутмаслиги керак. Улар Европада яшаётган ўзбек сифатида миллий ифтихорга эга бўлиши лозим. Бу улғайиш куч, ўзига ишонч береди, кимлигини аниқлатади. Ўзбек тилида сўзлаша оладиган, Наврўз

Бугун фарзандларимиз она тили, маданияти ва миллий қадриятларидан узиб қўймаслик, бу — нафақат тилни ўргатиш, бу — кимлигини аниқлаш, қандай халққа мансуб эканини эслатиш, келажакка мустаҳкам илдиз билан йўл олиштириш. Зеро, она тили юракдан отилган биринчи сўз, биринчи овоз, биринчи Ватан! Илдизларини сақласан, «дарахтларимиз» ҳам барваж ўсади.

Шерзод МУСТАҒОҚУЛОВ,
Халқаро Нордик университети ректори, профессор.

Ибрат Шахрисабз туманининг Сарчашма қишлоғи Хисор тоғ тизмалари бағрида жойлашган. Худуднинг табиати қанчалик гўзал бўлса, у ерга бориш ҳам шунчалик қийин. Бунинг учун тоғ сўқмоқлари бўйлаб машинада анча машаққатли йўлни босиб ўтиш керак.

ТОҒЛАР БАҒРИДАГИ НУРХОНА

2020 йилнинг февралда вилоят раҳбари бошчилигидаги масъуллар шу тоғли қишлоққа бориб, у ердаги муаммоларга ечим излашган эди. Маҳалла ёшларнинг талабига кўра қишлоққа махсус контейнер олиб борилиб, унда мўъжаз кутубхона ташкил этилди. Кутубхонага 200 дан ортиқ бадий ва илмий-оммабоп китоблар соғва қилинди.

Очиги, аввал ҳам вилоятнинг турли худудларида бу каби ўнлаб лойиҳалар амалга оширилган. Бирок уларнинг аксарияти кутулган самарани бермаган. Шу боис олис тоғ қишлоғидаги «контейнер кутубхона»нинг келажига ҳам кўпчилиكنинг ишонмагани бор гап. Бошқа худудлардан фарқли равишда Сарчашмадаги мўъжаз кутубхонада ишлар тезда жонланди. Бу муваффақиятнинг асоси аввало, шу ерлик фидойи ёшлардан бири, ўзи ҳам китобхон йигит Яраш Жўраевнинг фаолияти билан бевосита боғлиқ.

Авал маҳалла фуқаролар йиғинида кўчабоши бўлиб ишлаб келатган Яраш Жўраев қишлоқда янги кутубхона очилган, Шахрисабз туман ахборот-кутубхона марказининг Сарчашма бўлими кутубхонасичи этиб тайинланди. — Бу вақтда кўча кутубхонадаги китоблар сони атиги 248 донга эди, — дейди у. — Шу боис иш бошлаган илк кунларимданок биринчи галда китоблар фондиди бойитишга ҳарқат қилдим. Бу ишга кўплаб маҳалладошларимиз ўз хиссасини қўшди. Қолаверса, ижтимоий тармоқлар орқали юртимиздаги турли наشريётлар, олимлар, шоир ва ёзувчилар билан боғланиб, кўмак сўрадик. Улар бундан мамнун бўлиб, бажондил қўллаб-қувватлади. Кутуб-

жовонларга назар ташлаймиз. Уларда унча-мунча туман марказларидан топиш имкони бўлмаган асарлар ҳам, яқиндагина нашрдан чиққан китоблар ҳам бор. Буни қўриб кутубхоначи йигитнинг чиндан-да ташаббускорлиги, фаоллиги, қишлоқдошларини энг янги ва яхши асарлардан баҳраманд этиш учун астойдил жон қойитаётганига яна бир бора амин бўлдим.

— Яраш Жўраевни ижтимоий тармоқларда ҳам кузатиб бораман, — дейди Маънавият ва маърифат маркази Шахрисабз туман бўлими раҳбари Шахло Тоғаева. — Бу йигитнинг китобларни қанчалик севиши ва қадрлашига, ўз ишига бўлган садоқати, фидойилигига доим қойил қолам. Ҳатто қайси наشريётда қайси китоб босмага тайёрланганидан ҳам хабардор. Уни биринчи бўлиб ўз кутубхонасига олиб келишга, қишлоқдошларини ундан баҳраманд этишга ҳарқат қилади. Бу кутубхона билан ташилотимиз ўртасида ҳам доимий ҳамкорлик йўлга қўйилган. Биз ҳам турли тадбирлар доирасида китоблар келтириб, кутубхона фондидинг бойишига ҳарқат қилгандим.

Яраш Жўраевнинг кутубхонани бойитишга астойдил бел боғлагани бежиз эмас. Чунки қишлоқдошлари китобхон, кутубхона доимо ўқувчилар билан гавжум. Келатган ҳар бир янги китоб дарҳол қўлдан-қўлга ўтиб ўқилади. Умумий аҳолиси атиги беш мингдан ошадиган чекка тоғ қишлоғидан шу вақтга қадар икки нафар профессор, ўндан ортиқ фан номзодлари, шунингдек, республика миқёсидаги ташилотларда фаолият юритаётган яна ўнлаб масъул раҳбарлар етишиб чиққанининг боиси ҳам сарчашмаликларнинг китобга, илмга ошнолигидандир.

Жаҳонгир БОЙМУРОДОВ («Халқ сўзи»).

ТУРКИЯ ПОЙТАХТИДА УЛУҒ ҚОМУСИЙ ОЛИМ АҲМАД АЛ-ФАРҒОНИЙ БЮСТИ ЎРНАТИЛДИ

Туркия пойтахтида буюк астроном, математик ва географ Аҳмад ал-Фарғоний шарафига ўрнатилган бюстнинг очилиш маросими бўлиб ўтди. Тантанали тадбирда Ўзбекистон маданият вазирининг биринчи ўринбосари Авазхон Тожионов, Анқара шаҳри Кечиорен тумани ҳокими Месут Узарслан, Халқаро туркий маданият ташкилоти — ТУРКСОЙ бош котиби ўринбосари Сайид Юсуф, Туркия Буюк Миллат мажлиси, дипломатик корпус, академик доира ва жамоатчилик вакиллари иштирок этди.

Эҳтиром

Маданият вазирининг биринчи ўринбосари сўнгги йилларда Ўзбекистон ва Туркия ўртасидаги кенг ҳамроғлиқ стратегик шериклик муносабатлари изчил ривожланиётганини таъкидлади. Ушбу жараёнда маданий-гуманитар алоқаларнинг алоҳида ўрни борлиги, бу йўналишдаги ҳамкорлик икки халқнинг янада яқинлашишига хизмат қилаётгани қайд этилди. Шундай эзгу мақсадлар замирида буюк аллома Аҳмад ал-Фарғонийнинг бюсти Анқара шаҳридаги марказий богда ўрнатилиши катта аҳамиятга эга экани ургуланди.

кебиёс хиссасига алоҳида тўхтади. «Туркий давлатлар ҳамжиҳатлиги рамзи сифатида ушбу бюстни ўрнатиш ташаббуси юксак эътирофга лойиқ», деди у.

Тадбир якунида таниқли хонанда Отабек Муҳаммадзоҳид томонидан концерт дастури тақдим этилди. Унда ижро этилган ўзбек миллий маком ва замонавий эстрада қўшиқлари барчага хуш кайфият улашди.

Шу ўринда таъкидлаш жоизки, Анқара шаҳрида Аҳмад ал-Фарғоний хотирасига атаб ёдгорлик ўрнатилиши Ўзбекистон ва Туркия ўртасидаги дўстлик ҳамда ҳамкорлик ришталарини янада кенгайтиришга хизмат қилади.

«Дунё» АА.
Анқара

Она сиймоси фарзандлар нигоҳида

Тошкент шаҳридаги соғлиқни сақлаш муассасаларида «Менинг онам ҳамшира» мавзuida расмлар танлови бўлиб ўтди.

Танлов

Хусусан, Республика ихтисослаштирилган она ва бола саломатлиги илмий амалий табибей марказида ушбу тадбир билан ҳамроҳан тарзда ҳамширалар фарзандлари иштирокидаги ижодий кўргазма ҳам ташкил этилди.

Кувонарлиси, болалар чизган расмлари орқали оналарига бўлган фахр ҳамда муҳаббат туй-

«Халқ сўзи».

КОСОВОДАГИ ОЛИМПИАДАДА ВАКИЛЛАРИМИЗ 3 ТА МЕДАЛГА ЭГА БЎЛИШДИ

Яқинда Косово Республикаси пойтахти Приштина шаҳрида Европа қизлар математика олимпиадаси бўлиб ўтди. Унда 55 та давлатдан 300 нафарга яқин ўқувчи қизлар иштирок этди.

Фахр

Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги хабарига кўра ушбу олимпиадада иштирок этган Ўзбекистон тарма жамоаси аъзолари 3 та медални қўлга киритди.

Жуылдан, Тошкент шаҳар, Олмазор туманидаги ихтисослаштирилган мактабнинг 8-синф ўқувчиси Дилдора Ма-

камова кумуш, Нукус шаҳар 1-сонли ихтисослаштирилган мактабнинг 9-синф ўқувчиси Малика Хожамуратова ва Бухоро вилояти, Қораўл туманидаги ихтисослаштирилган мактаб-интернатнинг 9-синф ўқувчиси Настарин Камолова бронза медалларига сазовор бўлди.

Исломжон ИКРОМОВ
Ўзбекистон Миллий университети талабаси.

Куала-Лумпурда энг йирик «MATA Fair» туризм кўргазмаси арафасида Ўзбекистон — Малайзия туризм форуми бўлиб ўтди.

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши,
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Сенати Кенгаши

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2020 йил 25 мартда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 442. 13 559 нусxada босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қозғош бичими А—2. Баҳоиси келишилган нархда.

Газетанинг ҳақиқатий мавқулотларини юқлаб олиш учун QR-коднинг телефонингиз орқали сканер қилинг.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Девонхона 71-259-74-51; котибхона 71-259-74-53;
эълонлар 71-259-74-45.

Таҳририятга келган қўлёзмалар тақриб қилинмайди ва мустақилга қайтарилмайди.

Газетанинг сукулат берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жаовбар.

Газета таҳририят компьютер марказида терминал ҳамда оператор М. Бегмуратов томонидан саҳифаланди.

Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифати чоп этилишига «Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси масъул. Босмахона телефони: 71-233-11-07.

• МАНЗИЛИМИЗ:
100066,
Тошкент шаҳри,
Ислом Каримов кўчаси, 55-уй.

Навбатчи муҳаррир — С. Маамиров.
Мусаҳҳих — С. Исмолов.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили:
Буюк Турон кўчаси, 41. ЎЗА якуни — 00.10 Топширилди — 01.00 1 2 3 4 5 6